Gemeente Meppel

Memo

Kenmerk	: 3601139
Aan	: Gemeenteraad
Van	: college van B&W
Datum	: 03-02-2026
Onderwerp	: stand van zaken evaluatie Adviesrecht bij bopa's
Afschriften voor	: wethouder van Ulzen, teammanager Ruimte Initiatief, coördinator Ruimtelijke Initiatieven

Achtergrond
Onder de Omgevingswet (Ow) zijn er twee procedures voor een omgevingsvergunning. De binnenplanse omgevingsplanactiviteit (opa) en de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa). Voor beide procedures is het college bevoegd gezag om de omgevingsvergunning te verlenen. Bij de opa past de aanvraag binnen het vastgestelde ruimtelijke kader (Omgevingsplan) en is daarom binnenplans. Bij de bopa past de aanvraag *niet* binnen het ruimtelijke kader. Daarom moet deze aanvraag voorzien worden van een ruimtelijke motivering waarin betoogd wordt dat er sprake is van een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. Onderdeel van de motivering is ook de toetsing aan het gemeentelijk beleid.

Omdat een bopa afwijkt van het bestaande ruimtelijke kader heeft de wetgever besloten dat de gemeenteraad een positie kan krijgen. De gemeenteraad moet daarvoor wel een lijst vaststellen met gevallen waarin hij adviesrecht wil geven aan het college. Het advies van de gemeenteraad is bindend voor het college.

Destijds heeft het college aangegeven dat de voorgestelde lijst aansluit op de toen geldende wet- en regelgeving. Er is aansluiting gezocht bij de lijst met verklaringen van geen bedenkingen (VVGB) die onder het oude recht (de Wet ruimtelijke ordening, Wro) gold. Dit is zo 'beleidsneutraal' mogelijk gedaan, zodat er voor u op inhoud niet al te veel zou veranderen en u als raad dezelfde gevallen zou blijven zien als onder de Wro.

Lijst met adviesrecht vastgesteld in 2022
Op 28 oktober 2022 heeft u geamendeerd een lijst met adviesrecht en participatieplicht bij categorieën van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten vastgesteld in het kader van de Omgevingswet (Ow) (raadsbesluit 8.2 nr. 1542465/1543872).

De toevoeging bestaat uit de volgende tekst.

> *"2. De toepassing van het document twee jaar na inwerkingtreding van de omgevingswet te evalueren, waarbij met name ook gekeken wordt naar de toepassing van punt 11 "overige gevallen" op blz. 15 van het document, de*

raad te betrekken bij deze evaluatie en de raad over de uitkomsten van deze evaluatie te informeren."

De lijst (bijlage 1) die u in 2022 heeft vastgesteld zou van kracht worden op het moment dat de Omgevingswet in werking zou treden.

Evaluatie adviesrecht in 2026
De beoogde inwerkingtreding van de Ow was op het moment van de voorbereiding van de lijst met adviesrecht 1 juli 2022. Na die tijd is de inwerkingtreding van de Ow diverse malen uitgesteld. Uiteindelijk is de Omgevingswet op 1 januari 2024 in werking getreden. Hieruit volgt dat er in 2026 een evaluatie van de lijst met adviesrecht zal worden gehouden.

Verschuiven evaluatie vanwege verkiezingen
In maart van dit jaar zijn de gemeenteraadverkiezingen. Gelet hierop en de tijdspanne van het vormen van een coalitie en een college ligt het in lijn om de evaluatie daarna uit te voeren, na de zomer. Het nieuwe college en u als nieuwe raad kunnen dan op goede wijze worden betrokken bij het evaluatieproces. De uitkomst van de evaluatie komt dan mogelijk pas in 2027.

Bij de start van het evaluatieproces van het adviesrecht zal een procesvoorstel worden gemaakt met een planning. Vragen als, Is de lijst nog actueel? Werkt de lijst zoals bedoeld was? En is de lijst met overige gevallen duidelijk genoeg en werkt deze?, liggen voor de hand. Het ligt in de lijn om u bij dit proces te betrekken. Op welke manier wordt uitgewerkt in het procesvoorstel.

Participatieplicht
Bij de vaststelling van de lijst van adviesrecht heeft u ook een lijst van categorieën vastgelegd waarvoor een participatieplicht gaat gelden. Deze zal ook moeten worden geëvalueerd. Op welke manier initiatiefnemers deze participatie vormgeven of vorm moeten geven, is niet vastgelegd.

Op 21 december 2023 heeft u met de 'Notitie participatie Meppel' en 'Leidraad participatie' vastgesteld, handvatten voor participatieprocessen vastgesteld (raadsbesluit 6.2 nr. 1834692/1837417). Zoals daarbij aangegeven is dit een fundament waarop het beleid verder kan worden gebouwd. Op dit moment is de organisatie hiermee bezig, evenals met een participatieverordening. Het ligt voor de hand de evaluatie van de participatieplicht hierbij te betrekken, zodat de lijst voor wat betreft de participatieplicht in lijn zal zijn met het nieuwe participatiebeleid en de participatieverordening. Hiervoor zal afstemming worden gezocht met de betreffende collega's die zich hiermee bezighouden. Door deze op elkaar te laten aansluiten ontstaat integraal beleid wat zorgt voor meer eenheid en duidelijkheid van beleid, zonder dat het éne beleid het andere tegenspreekt.

- Bijlage 1 Lijst adviesrecht en participatieplicht bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (28 oktober 2022)